

De AVG: hoe nu verder?

Op 25 mei is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) definitief in werking getreden en is de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) ingetrokken. Hoewel de AVG in basis maar een beperkte uitbreiding is ten opzichte van de Wbp, is het voor veel kantoren een uitdaging gebleken de organisatie AVG-compliant te maken. Het afsluiten van verwerkersovereenkomsten en het maken van het register van verwerkingen hebben veel vragen opgeleverd. AVG-compliance stopt echter niet bij deze zaken.

De meest gestelde vraag in de afgelopen periode was wanneer een verwerkersovereenkomst moe(s)t worden gesloten met de klant en vervolgens hoe dit het best kan worden gerealiseerd. Een verwerkersovereenkomst tussen klant en accountant is in principe alleen noodzakelijk voor werkzaamheden waarbij de accountant de rol van verwerker heeft. Wanneer de accountant verwerkingsverantwoordelijke (verder: 'verantwoordelijke') is, is een verwerkersovereenkomst niet van toepassing. In onderstaande tabel vindt u een overzicht van de opdrachten waarbij de accountant verantwoordelijke, dan wel verwerker is.

In de praktijk worden voor klanten diverse werkzaamheden verricht waardoor de accountant zowel verantwoordelijke, als verwerker is. Zelfs bij klanten waarbij primair alleen werkzaamheden worden verricht waarbij de accountant verantwoordelijke is, komt het in de praktijk regelmatig voor dat situaties ontstaan waarbij sprake is van verwerking. Denk hierbij aan het (incidenteel) opstellen van een arbeidscontract, het doen van een pro-forma salarisberekening of het geven van een (fiscaal) advies zonder assurance omdat de klant dit spontaan aan u vraagt.

Om te voorkomen dat op dat moment alsnog een verwerkersovereenkomst moet

worden afgesloten, adviseert SRA om met alle klanten – met uitzondering van particulieren (IB-aangifte) – een verwerkersovereenkomst te sluiten.

Leveranciers

Naast verwerkersovereenkomsten met klanten moet ook met de nodige leveranciers een verwerkersovereenkomst worden gesloten. De meeste softwareleveranciers zijn pas eind mei gekomen met hun voorstel voor een verwerkersovereenkomst, waarbij in de meeste gevallen er weinig tot geen ruimte is voor onderhandeling over de voorwaarden. Voor kantoren is het van belang om na te gaan of de leveranciers voldoen aan de eisen die zijn overeengekomen met de klant.

Type opdracht	Omschrijving	Klant	Accountant	Verwerkersovereenkomst
Standaard 100 - 999	controle van historische financiële informatie	Verantwoordelijke	Verantwoordelijke	Nee
Standaard 2000 - 2699	beoordelen van historische financiële informatie	Verantwoordelijke	Verantwoordelijke	Nee
Standaard 3000 - 3850	assuranceopdrachten anders dan opdrachten tot controle of beoordelen van historische financiële informatie	Verantwoordelijke	Verantwoordelijke	Nee
Standaard 4400	opdrachten tot het verrichten van specifiek overeengekomen werkzaamheden	Verantwoordelijke	Verwerker	Ja
Standaard 4410	samenstellingsopdrachten	Verantwoordelijke	Verantwoordelijke	Nee
Opdrachten waarop geen Standaard van toepassing is		Verantwoordelijke	Verwerker	Ja
Aangifte inkomstenbelasting (IB-aangifte)		Betrokkene	Verantwoordelijke	Nee

Compliance officer

Sommige kantoren maken gebruik van een externe compliance officer. Voor een compliance officer geldt dat deze onafhankelijk moet (kunnen) opereren ongeacht of het gaat om een interne of externe functionaris. Vanuit deze onafhankelijke rol kan in contact worden gekomen met persoonsgegevens. Hierbij valt te denken aan het bekijken van een cliëntadministratie in het kader van Wwft en WTA, het nagaan van geheimhouding in arbeidsovereenkomsten (VGBA) en – voor titelhouders – nagaan of aan de PE-verplichtingen wordt voldaan.

Gelet op de onafhankelijke rol en het feit dat de opdrachtgever de werkzaamheden van de compliance officer niet in detail mag opdragen, kan de compliance officer worden gezien als een (zelfstandige) verwerkingsverantwoordelijke in het kader van de AVG en is derhalve een verwerkersovereenkomst niet van toepassing.

Register van verwerkingen

Het opstellen van een register van verwerkingen is onder de AVG voor accountantskantoren een verplichte maatregel. In het register moet onder meer worden bijgehouden welke persoonsgegevens met welk doel worden verwerkt, op grond waarvan deze verwerking is toegestaan en welke technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen zijn getroffen om de persoonsgegevens te beschermen.

Voor veel kantoren bleek dit een uitdaging. In de AVG wordt weliswaar gesproken over diverse categorieën van gegevens, maar de verordening laat veel ruimte voor de invulling hiervan. Daarnaast was niet altijd even duidelijk hoe lang gegevens mogen worden bewaard. De richtlijn hiervoor is: waar sprake is van wet- en regelgeving (bijvoorbeeld Wet op de omzetbelasting) geldt de bewaartermijn die hierop van toepassing is. Waar geen duidelijk richtlijn is, moet in zelfstandigheid worden bepaald welke bewaartermijn wordt gehanteerd.

De volgende stap

Voldoen aan de AVG is een continu proces. Na het op orde brengen van zaken als verwerkersovereenkomsten en een register van verwerkingen, wordt het naleven van de AVG voor veel kantoren de grootste uitdaging. Medewerkers moeten wennen aan de nieuwe regels. Daarnaast moeten organisatorische maatregelen, zoals het opzetten van een incidentenregister inclusief de procedure voor het melden van incidenten, en nieuwe procedures voor verzoeken tot rectificatie, recht op inzake en verzoek tot overdracht (dataportabiliteit), worden ingeregeld en nageleefd. Vervolgens moet ook kritisch worden gekeken naar welke technische maatregelen, zoals veilig emailen van gegevens en anonimiseren van gegevens, nodig zijn.

Voor zowel de organisatorische als technische maatregelen geldt dat deze periodiek moeten worden geëvalueerd en – waar nodig – aangepast. SRA adviseert om in ieder geval dit jaar een eerste evaluatie plaats te laten vinden en daarna minimaal een keer per jaar te kijken in hoeverre de organisatie AVG-compliant is.

Meer weten en hoe nu verder?

Ga voor beschikbare documenten en alle vragen en praktische antwoorden naar het dossier op www.sra.nl/avg of neem contact op met Tony van Oorschot, automatisering@sra.nl.

